

Novakronov Leonida a. Mocijs i Michalijy ur. 25.06.1933r

Urodzilam sie w Aleksandrovics gm. Kopyovics woj. Volynskis
parafia Kizielin. Do 10 roku zycia bylam razem z
rodzicami w 1943r na naszym wsi napadly II/1104
rozne grupowanis ukraincis niemcis - wciobus
„banderowcy”. Napad miat miejsce wieczornu w
lipcu ok. godz. 21. Uzbrojeni byli w noltu, sidkiny,
kurze oraz broi palna. Ukrzylu cato wos i
zaczeli ludzi zgarnac w jedno miejsce a gdy
ktoś probowal uciekac to strzelali, a ojciec
kapatil zo nogi i gtona walilil o uspiet domu
czy innego budynku. Pamistam doktorow jak
moi rodzice podeszli do nas i powiedzeli, ze
bandera juse blisko. W pospiechu pozegualil
sie z nami, Tatus ktorzyl nam (dzieniom) po
butelce kimbrow i kazalil nam rodzice uciec.
gdzie kto moie.

Kobito sie juse ciemno gdy uciekatam w
kierunku stodoly i w pola. Poczto strach i poczulam
straszny bol. w stopis. Kula przesla przez stop
Znalito mnie z nogi, wsc zaccetam sie czotgac
polem przez zborz do miiedy Prandopodobuis
z bolu wyrzylam pod miiedy jausz w ktorej
przesiedzialam do rana. Do rana tez bylo slychac
prerazajace kwyki ludzi w naszej wsi i innych
oraz odglosy strzelaniny. Noga coraz gorzej bolala,
wtedy przypominilam sobie o nosce. Grabilam
opatrunek z nozka i koszuli a Ziemis, ktora

leżąc obok jamy rozpyłam garściami po zbożach
aby miłk nie mogli się domyśleć że pod tą
miśdzą ktoś jest. Miał dzieci po dwie głód zaczęła
coraz bardziej dokuczać. Za nocy stały mi kołnierze,
a jedzeniem były ziarna zboża. Noga coraz bardziej
mięła boleć i coraz bardziej dokuczała głód. Po
tygodniu u miśdzie, czy u pomidorów nie pomogłam
z tego roku dokładnie wyszłam we mi jakis głód.

Rozpoznałam głód Ukraińki Ulany naszą sąsiadkę, z
którą rodzice moi dobre żyli. A ja nazwałam
ją "ciocia". Odwiedziłam się do niej pomóc ale
nie mogłam stać się na nogę, która bardzo
mięła boleć. Zaczęłam więc się czuć. Dotarłam
do podwórka na którym była ona ciocia i zaczęłam
prosić o kawałek chleba. Ona popatrzyła na mnie
i krzyknęła "ty polska mordła jeszcze żyjesz" i
złapała motykę, która stała u poblizu. Ze strachu
nie chciałam biec tylko podenerwowałam się
i zaczęłam uciekać w przeciwnym kierunku. Ukraińska
zgubiła mój ślad chyba myślała że uciekłam na
drogę, a ja zawrociłam do swojej kryjówki w zbożach.
Nie wychodziłam z kryjówki nigdy, chyba że strachu
i dlatego. że mogła bardzo opruchtć i tak boleć,
że nie mogłam mi ruszyć stopy nogotki mi
było widać. Żyłam tylko ziarnem zboża i coraz
bardziej myślałam o śmierci. Praniekubowaliśmy po u
dniach Ukraińcy postanowili posprzątać po tym
napadzie, który zrobili wcześniej u nas.

Szli od podwórka do podwórka i zbożami a gdy

znalezli jakiegos trupa to go zakopowali. Ukraińcy byli coraz bliżej, ze strachu miś wleciał tam co mam robić i w tym momencie usłyszałam nad sobą głos Ukraińca Flarasyusa, z którym moi rodzice, żyli wcześniej w zpodzie Flarasyu szedł wolno i mówił do mnie „nie ruszaj się stąd może cię miś zobaczy, to nieczorem przyjdę po ciebie twój brat jest z miś”. Poszedł dalej a ja miałam szeregować bo nikt więcej miś nie przeszedł na miś. Nadszedł wieczór i Flarasyu tak jak powiedział przyszedł po miś w mojej schował miś w worek, wziął nas plecy zamknął do swojego ołomu. w ołomu zobaczył że moja podstrzelona nogę. Była opraszczona i cała czerwona. Flarasyu powiedział że miś można czekać tylko trzeba jechać do szpitala do Kowla. Ukraińce obwiązali mi twarz chustką i włożyli miś do mamiaka, z którego karmić się kowis przesyła miś siereka i zabudował nas 1502. Brata posadził obok siebie i ruszyliśmy w drogę. Gdy dojeżdżaliśmy do lasu wyskoczyli ludzie z karabiny i zaczęli go kopytkać gdzieś ca jedzie i po co. Wytknęli mi, że miś bardzo chorego syma do lekarza i pokazali nas brata. Dali nam spokój i przepuścili. Zanim nas do szpitala w Kowlu. Tu nas przyjęto i zrobiono operacje. Brat wcześniej uzdrowiał i go wypisano a ja zostałam odtąd. Po ok. 20 dniach przyszła do nas mama o której przez tyle czasu nie miś wiedzieliśmy z bratem. Mama miś mogła z nas odtąd zostać, bo zostawiła rodzzeństwo. Następnego dnia lekarz oznajmił mi że z nogi miś nie będzie bo się miś goi, tylko trzeba odcisnąć. Strasznie się

rozprawałam, ale miś było rady. Tego samego dnia
pryszedeł jeszcze do szpitala p. Florsyem który mnie
tu przywiózł. Wiadomość, którą mi przekazał, całkiem
mnie dobiła. Rodzice moi i rodzeństwo miś
żyje zostało zamordowanymi. Lekarz w Kowlu zgodził
nat odwieźć mnie do szpitala w Lucku. Tu miałam
następne operacje na nogę. Byłam tu od lipca
do grudnia. Napisałam miś, że szpitala i miś wiedziałam
co mam zrobić bo miś miałam tu nikogo. Wyruszyłam
o lasce do Włodzimierza, bo miałam nadzieję, że
spotkam tam kogoś znajomego. Nikogo ze znajomych
miś spotkałam. Do domu moim na miesiąc stał
się rynek a Łożkiem stał się którym w okolicy
handlowano. Ludzie na rynku mnie karawili z
litosei, któreś mojej usłyszałam odgłosy
jąłgoych nożów i polską mowę. Poleserłam do
szosy, aby zobaczyć co się dzieje. Rozpoznałam swojego
majstarszego brata. Po krótkim rozmowie (z miem)
posadził mnie na nożach i zabrat ze sobą. Okazało
się, że jestem w partyzantce u lewicy i wiózę prokurator
partyzanckim. Jakis czas byłam z partyzantkami robiłam
wszystko co mogłam. Brat stwierdził, że to wszystko
miś dla mnie, ponieważ moja jeszcze bolata i
dalej chodziłam o lasce zabrat mnie z lasu do
Włodzimierza do swoich znajomych i tam zostałam.
Miś pamiętałam jak się nazywali, ponieważ przebywałam
tam krótko. Oni niekli z Włodzimierza a ja pozostałam
sama w ich mieszkaniu. Trwało to do chwili nysiedlenia
Polaków nysiedleńcy całym taborami szli do i jechali
nożami do Polski, a ja o lasce są miimi. Po

penultym crisis jedem z nich sié zatrzymał a
rodziców zaprzętał miúś dokąd iéls, odpowiedziałam, że
tam gdzie oni. Wziéł miúś na furmankę i zabráł
ze sobą. Rodzice to osiedliłi sié u Sitaru. Ja
zostałam u nich na 4 lata jako parobek. Za jedzeniem
i byle jakim ubraniem pracowałam pomad siły a sprawił
to miúś tam pod stołem na worku słomy. Ludzié ze 4si'
bardzo miúś zátowali i podziwiali ié tak ciężko
pracujé, a naj'bardziej' kierownik szkoly, ale jé do
szkoly miúś chodzącam, bo kto miúś miúś wystae.
Rodzice tej zależało na mojej' pracy a miúś na szkole.
Kiedy kierownik szkoly przechodził zobaczył, że ja przy
przemrozkach do 2-3 stopni palis na bosaka krocy miúś
wytrzymat. Napisał do Czernowego Knyza, czy dokis miúś wóim
ale w międzyczasie crisis zabrali miúś do "Dому
Дziecka" u Pitonach. Przybywałam tam od 15 do 18 roku
życia. Gdy wyszłam z "Dому Dziecka" ewoluowałam sobie
pracę, stać się i taki to był moj' los. okres 5 lat
które przżyłam, bez domu, rodziny ramus był
gehenuj mojego życia które ciężko nawet miúś sié miúś
zaprzętał o dzieci a wótymia które tyte wycierpieli jak
ja ze wszy pomisłi łozity żytkiem i jady jak sié wzięto
rskę po syje to jak bób leciéty i noperno eadue dziecko
Zamojszczyzny miúś przżyto co ja a jeduakowo sié miúś
traktuje nas mając za narodkó's społeczeństwa i'e
głodu sié wywracałam, i eabrawo mi obidziństwo
które miúś byto potrzebne i deis mié miúś sié miúś
malerij i to jest taka prawda i taka Demokracjé
że tylko dla nich jest to obywatelstwo

Skorowski